

Hrvatska Izbor urednika

Stručnjaci: Decentralizacija, rad na daljinu i povratak iseljenika nužni za demografski oporavak

Objavio Smiljana Škugor-Hrnčević - 11. studenoga 2024. u 15:30

Foto: fah, montaža narod.hr

U posljednjih deset godina **stopa plodnosti u Europi je stala na 1,5 rođeno dijete po ženi što je daleko ispod 2,1 potrebnog za održavanje razine stanovništva**. Taj alarmantan podatak iziskuje **hitne ozbiljne i učinkovite mjere u korist obitelji kako bi se bar zaustavio pad nataliteta** i demografski slom. Jer se da se rezultati demografskih mjera, ukoliko se pokažu učinkovitima, mogu očekivati tek za desetak godina.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Zbog svih alarmantnih pokazatelja od pada nataliteta, starenja stanovništva, pa do uvoza radne snage i ilegalnih imigracija, **demografski slom „starog kontinenta“ postao je tema broj jedan u svim zemljama koje na nacionalnoj razini osmišljavaju programe za demografski**

oporavak, a sve zajedno, okupljene u Europsku uniju imaju na raspolaganju paket mjera, koje kako ističu, europski dužnosnici, osiguravaju sveobuhvatan pristup demografskim promjenama. Taj se paket temelji na četiri stupa. Prvi je **potpora roditeljima u usklađivanju privatnog i profesionalnog života, što uključuje kvalitetnu skrb za djecu**. Druga je mjera **potpora mladim naraštajima da napreduju, razvijaju vještine, imaju bolji pristup tržištu rada i cjenovno pristupačnom stanovanju**. Treći je stup usmjeren na **osnaživanje i očuvanje dobrobiti starijih osoba, posebice kroz odgovarajuće politike na području tržišta rada**, a četvrti da se **problem manjka radne snage rješava zakonitim migracijama**.

REGENIUS

Zubne krunice već od 240 €!

Europska komisija ne nudi jedinstven pristup demografskom problemu; na državama je da izaberu najbolji za sebe

Europska komisija u svom prijedlogu ne nudi jedinstven pristup demografskom problemu za sve države članice jer svaka od njih ima drukčiju situaciju, nego daje skup mjera koje svaka članica može koristiti na način koji joj najbolje odgovora i to kroz razne europske fondove i potpore.

U Irskoj je primjerice broj stanovnika u proteklih nekoliko desetljeća porastao s četiri na pet i pol milijuna, uglavnom zbog useljavanja radno sposobnih imigranata, ali ta se zemlja suočila s problemom stanovanja prosječnih građana kojima je kupnja stana preskupa ili gotovo nedostižna, a ništa bolji uvjeti nisu ni u slučaju najma stanova.

S druge strane, zemlje poput Hrvatske, Bugarske i još niza zemalja imaju problem odljeva mladih, školovanih ljudi. Dakle u nekim je zemljama samo odljev mozgova, negdje je depopulacija, a negdje nedostatak stambenoga prostora. Nažalost, u Hrvatskoj su, ovisno o određenim područjima prisutne sve tri kategorije, pogubne za demografsku sliku koja je iz godine u godinu sve gora.

> Demografski slom nacionalni je problem broj 1: Što u izbornim programima predlažu političke stranke?

U svom radu iz 2022. pod naslovom „**Prostorni aspekt demografske revitalizacije: rad na daljinu kao demografska mjera**“ prof. Tado Jurić s Odjela za povijest Hrvatskog katoličkog sveučilišta koji je odnedavno i **savjetnik ministra za demografiju i useljeništvo Ivana Šipića** ustvrdio je da **mjere pronatalitetne politike u većini država članica EU-a nisu dovele do demografskog poboljšanja i očekivanog učinka**. Budući da su sve mogućnosti za demografsku revitalizaciju Europe ili nerealne ili politički neprihvatljive svim članicama kao jednu od mjera predložio je rad na daljinu koja bi kao „realna opcija u kratkom roku mogla dovesti do ‘oživljavanja’ mnogih hrvatskih depopuliranih regija, ali i poboljšanja demografske slike u EU-u.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

ownload Web Comp
'ee

> U Hrvatskoj su vrtići besplatni u samo u devet gradova i 25 općina

„**Rad na daljinu usporio bi odljev mozgova s periferije Hrvatske, ali i EU-a**. Ova bi mjera mogla ponovno naseliti velika napuštena područja Hrvatske. Ovim bi se pristupom nesumnjivo postigla bolja raspodjela stanovništva na razini cijele Hrvatske i EU-a. Mjera bi mogla dati novi poticaj napuštenim ili demografski ranjivim područjima i omogućiti radnicima da napuste gradove s visokim životnim troškovima. Time bi se divljanje cijena nekretnina u Zagrebu i Splitu dovelo u red“, smatra Jurić. Također smatra da bi rad na daljinu smanjio potrebu mladih za životom u velikim gradskim središtima kako bi povećali šanse napretka u karijeri; smanjio bi emisiju CO2 zbog manje potrebe kretanja te rasteretio gužve na zagrebačkim prometnicama.

„Ako bi EU prihvatila ovu mjeru, to bi **omogućilo povratak dijela iseljenika sa Zapada dok bi u slučaju nastavka potencijalnih novih pandemija i terorističkih napada, život u provinciji mogao postati čak i nužda**. U suprotnom, nastave li se parcijalni odgovori na ovaj problem (jednosmjerne migracije), nije isključena **ozbiljna ugroza temelja liberalne demokracije u Europi**“, napisao je u svom radu prof. Tado Jurić.

Hrvatska pati od centralizacije koja narušava demografski razvoj

Uz tu bi mjeru svakako trebalo voditi računa i o decentralizaciji državne uprave i institucija. „**Hrvatska pati od centralizacije i vidimo već desetljećima da narušava demografski razvoj**“, više je puta u svojim javnim istupima isticao **prof. Marin Strmota također savjetnik ministra Šipića**. Njihov kolega u savjetničkoj funkciji **prof. Stjepan Šterc** uz brojne demografske mjere često u prvi plan ističe **potencijal hrvatske dijaspor**.

Tekst se nastavlja ispod oglasa

> Demografski kolaps: Mlade osloboditi poreznih davanja ako se odluče na zasnivanje obitelji i rađanje djece

„Mi smo jedna od tri zemlje u svijetu koja ima **više intenzitetske populacije izvan državnog prostora nego u njemu i to je naše bogatstvo i potencijal na koji se u razvojnim koncepcijama mora računati**. Oni taj potencijal potvrđuju godišnjim doznakama i njihov povratak mora biti koncept“, smatra Stjepan Šterc.

Ostaje za vidjeti hoće li ta tri prijedloga **postati dio sveukupne demografske reforme koja bi, po najavama nadležnih uskoro trebala biti predstavljena hrvatskoj javnosti**.

**Članak je objavljen uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije iz Programa poticanja novinarske izvrsnosti.*

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Tekst se nastavlja ispod oglasa

Podržite nas! Kako bismo Vas mogli nastaviti informirati o najvažnijim događajima i **temama koje se ne mogu čitati u drugim medijima**, potrebna nam je Vaša pomoć. Molimo Vas podržite Narod.hr s 10, 15, 25 ili više eura. Svaka Vaša pomoć nam je značajna! Hvala Vam! Upute kako to možete učiniti možete pronaći **OVDJE**

OZNAKE [AEM](#) [demografija](#) [smiljana škugor hrnčević](#)

VIŠE S WEBA

